

Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Sandry Šotové na téma Autonomie vůle zůstavitele.

Autorka si vybrala z tématu dědické právo oblast projevu vůle zůstavitele a 98 stranách vlastního textu práce zvolila podle mého názoru velmi dobrou metodu porovnání jednotlivých okruhů témata s právní úpravou nového občanského zákoníku. To samo o sobě zvyšuje obtížnost při tvorbě práce, protože nová právní úprava dědictví není ještě účinná a tak nezbylo než aplikovat vlastní názor autorky, v řadě případů kritický, ale vždy doplněný právním názorem, byť souhlasím s autorkou, že v řadě případů je to obtížné.

Výběr tématu i způsob zpracování práce hodnotím tedy velmi kladně.

K jednotlivým částem práce :

Autorka věnovala části o historickém vývoji nezbytné minimum, byť nový občanský zákoník se v řadě institutů dotýká právní úpravy dědického práva před rokem 1950. Autorka však tuto návaznost a paralelu použila v jednotlivých částech práce.

V druhé části práce se autorka zabývá otázkami předpokladu dědění, tj. smrti zůstavitele, existencí pozůstalosti, právními důvody dědění, kde se před další analýzou stručně zabývá i stručně dědickou smlouvou jako novým titulem. U dědické způsobilosti autorka polemizuje s různými názory na okamžik, kdy se má důvod nezpůsobilosti objevit- před smrtí či po smrti zůstavitele.

Poté se autorka šířeji zabývá závětí. Zde bych při obhajobě práce autorce doporučil, aby se při úvahách o neplatné závěti zamyslela nad novou právní úpravou neplatnosti právního jednání, zejména s ohledem na novou úpravu absolutní neplatnosti, zcela odlišné od dosavadní právní úpravy absolutní neplatnosti právního úkonu. V celé práci jsem totiž nenašel úvahy nad tím problémem, v praxi zcela zásadním, protože o právním jednání zůstavitele bude rozhodováno i nadále v soudním řízení.

Autorka se kriticky vyjadřuje k podrobnosti úpravy privilegované závěti, když v dalších částech označuje úpravu v podstatě převzatou novým občanským zákoníkem za příliš stručnou. Zde se s autorkou ztotožňuji.

V případě formy závěti bych při obhajobě doporučil, zda podle autorčina názoru by bylo možné nějaké dodatečné zhojení nedostatku formy, jak to v podstatě nový občanský zákoník do jisté míry předpokládá.

U analýzy vedlejších doložek v závěti poukazují na kritičnost autorky při analýze § 1562 nového občanského zákoníku, kde se patrně jedná o nepřesnost, snad odstranitelnou tzv. technickou novelou zákona.

Rovněž se zcela ztotožňuji s autorčinou kritikou nesystematického zařazení správy pozůstalosti (strana 86 a 87) práce.

Rovněž chválím stručný rozbor právní úpravy autonomie vůle zůstavitele v Německu a ve Švýcarsku v závěru práce.

Práce tedy splňuje všechny nároky kladené na rigorózní práci. Je psána srozumitelně, dobrým právním jazykem a obsahuje poznámkový aparát navazující na odkazy v textu.

Práci proto jako velmi dobrou doporučuji k obhajobě.

JUDr. Tomáš Pohl

V Praze dne 11. dubna 2013